

[Svend Heiselberg]

Også jeg synes, det var glædeligt at kunne konstatere, at der var et bredt flertal for det oplæg, som ministeren kom med; det blev jo positivt modtaget. Men en ting, som jeg kom ind på i mit indlæg, var, at vi må skabe de nødvendige forudsætninger i folketinget for, at industrien har lyst til at gå i gang med det. Det er meget godt, at man flotter sig med smukke ord om det oplæg, ministeren er kommet med, men hvis man ikke også har hjerte til at give industrien muligheder og grundlag for at gennemføre det, nytter det ingenting alt sammen. Derfor håber jeg også på, at vi er indstillet på at gennemføre den politik, der skal til, når det nu skal gennemføres ude i de forskellige virksomheder.

Rahbæk Møller (SF):

Ministeren besvarede min kritik af prioriteringen inden for udviklingsprogrammet med en henvisning til, at det er nødvendigt at give mulighed for at omprioritere. I den anledning vil jeg gerne sige, at vi fra SFs side ikke er tilhængere af den meget stærke centrale styring, så vi er meget glade for at give mulighed for omprioriteringer.

Med andre ord: hvis de andre politiske partier vil støtte os i en henstilling om at stramme programmet og at opprioritere produktudviklingsfornyelsen og måske nedprioritere produktionsanlægsfornyelsen en smule, så vil vi meget gerne være med til at give disse muligheder for omprioriteringer inden for politiske rammer, men en henstilling om, at der nu kommer et detaljeret oplæg, må jeg have lov til at komme med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om ændring af lov om indeksregulerede realkreditlån og lov om statstilskud til udnyttelse af vedvarende energikilder m.v. (Indeksfinansiering af vedvarende energianlæg).

Af Lone Dybkjær (RV) m.fl.
(Fremsat 6/4 84).

Sammen med denne sag foretoges den følgende på dagsordenen opførte sag, nemlig:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 160:

Forslag til lov om rentebidrag til vedvarende energianlæg m.v. finansieret med indeksslån.

Af Lone Dybkjær (RV) m.fl.
(Fremsat 6/4 84).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Energiministeren (Enggaard):

De to forslag, som her er sat til behandling sammen, vedrører dels mit eget faglige område, dels boligministerens, og vi vil derfor på regeringens vegne i fællesskab give en vurdering af forslagene.

De to lovforslag, som fru Lone Dybkjær m.fl. har fremsat, om rentebidrag til vedvarende energianlæg finansieret ved indeksslån og om ændring af lov om indeksregulerede realkreditlån og lov om statstilskud til udnyttelse af vedvarende energikilder, har generelt til formål at fremme anvendelsen af vedvarende energikilder. Efter forslaget skal der gives rentetilskud til selskaber, der skattemæssigt er gunstigt stillet i den forstand, at de ikke betaler skat. Disse selskaber får således heller ikke reduceret skatten ved betaling af renter, her for vedvarende energianlæg med tilhørende systemer.

De økonomiske implikationer af at indføre dette princip i dansk lovgivning er uoverskuelige. For at blive inden for energiområdet burde eksempelvis store kollektive varmforsyningssystemer, som der er generel politisk enighed om at fremme, ud fra ideen bag lovforslaget have samme behandling. Produktion og distribution sker normalt af selskaber, der ikke betaler skat, og de burde i konsekvens af lovforslaget have et tilskud som kompensation for det manglende rentefradrag, hvis der ellers skulle kunne overføres principper imellem disse formål. Det ville efter min mening ikke være sundt for dansk økonomi.

I lovforslaget indgår endvidere en indeksfinansiering. Om det skal jeg kun nævne, at vedvarende energianlæg efter den eksisterende lovgivning kan indeksfinansieres, men som det vil være almindeligt kendt, er der ikke den store interesse for udnyttelse af indeksslåneordninger.

Lovforslaget lægger endvidere op til en statsgaranti for realkreditlån til vedvarende

[Energiministeren]

energianlæg. Selskabernes samlede økonomiske risiko vil efter forslaget indskrænke sig til egenkapitalen på $6\frac{1}{2}$ pct. af anlægsprisen, og det ville kunne give mulighed for en række økonomiske dispositioner, der samfundsmæssigt ville være uheldige.

Jeg vil samtidig gerne understrege, at regeringen er positiv over for anvendelsen af vedvarende energikilder, såfremt det er samfundsmæssigt forsvarligt. Det må vurderes i relation til andre relevante opvarmningsformer, sådan som kommuner og amter jo også undersøger det i forbindelse med varmeplanlægningen.

Jeg skal som ved de seneste debatter, vi har haft om energispørgsmål, erindre om, at der af energiministeriet er iværksat en undersøgelse til afklaring af de opvarmningsformer, herunder vedvarende energianlæg, som det vil være hensigtsmæssigt at anvende i de områder, som ikke forventes forsynet af større kollektive varmeforsyningssystemer. Vi forventer den færdig i sommeren 1984, og dermed har vi forventelig et bedre grundlag for at vurdere den fremtidige rollefordeling mellem de forskellige opvarmningsformer. I den forbindelse vil det også være rimeligt at se på, om der er behov for forskellige incitamenter til at påvirke udviklingen, f.eks. gennem finansierings- eller garantiordninger.

Derfor er regeringen af den opfattelse, at det på nuværende tidspunkt ikke er hensigtsmæssigt at tage stilling til bestemte yderligere incitamenter til at fremme anvendelsen af vedvarende energi, herunder om det vil være hensigtsmæssigt at ændre tilskudsordningen til udnyttelse af vedvarende energikilder.

Men med mellemrum er det naturligvis rimeligt at vurdere disse ting. Jeg har også forstået, at der i folketingets energipolitiske udvalg er interesse for at vurdere de ting. Det skal jeg selvsagt gerne bidrage til.

Støtten til vedvarende energi skal selvfølgelig ses på baggrund af anlæggenes tekniske og økonomiske udvikling og også den generelle økonomiske situation. I den forbindelse er der også grund til at gøre opmærksom på, at der i lovforslag nr. L 159 igennem en særligt indsat bestemmelse i forslaget er tilvejebragt et nyt princip med hensyn til tilskud til vedvarende energi, idet tilskuddet og dets størrelse i visse situationer lovfæstes til 35 pct. Det er en afgørende ændring i forhold til den nuværende situation og i hvert fald et

principspørgsmål, som må vurderes nøje og særskilt.

Valg af organisationsform må afhænge af, hvad der på bedste måde fremmer realiseringen af varmeforsyningsprojekter. Det er ikke regeringens ønske at tage økonomiske styringsmidler i brug for at påvirke formen. Regeringen finder ikke, at der specielt inden for energisektoren bør laves særordninger af betydning for valg af organisationsform. På grund af det, jeg her har sagt, kan regeringen således ikke støtte forslagene, som de er fremsat. Der kan være ting i hensigten og i indholdet, som selvsagt kan diskuteres, og det er jeg på sædvanlig vis parat til at medvirke til, i det omfang udvalget måtte ønske at få belyst problemerne.

Som sagt hører en del af de to forslag fagligt under min kollega boligministerens område, og det er selvsagt også en opgave at tilvejebringe den fornødne koordination imellem de to ressortområder i den videre behandling af de to forslag. Også det skal jeg gerne medvirke til.

Boligministeren (Bollmann):

Jeg er selvfølgelig enig med energiministeren i hans bemærkninger om de to lovforslag, og jeg vil kun supplere med at sige, at således som lovforslagene er udformet, indeholder de en række tekniske og indholdsmæssige problemer, som strider imod den øvrige lovgivning på realkreditområdet. Jeg skal ikke gå i detaljer med hensyn til, hvilke problemer det drejer sig om, men jeg er nødt til at understrege, at hvis der skulle blive flertal for disse forslag, er der adskillige problemer, der skal afklares for at få sammenhæng med realkreditlovgivningen i øvrigt. Da forslagene tillige indebærer større offentlige udgifter af uspecificeret og uoplyst omfang, skal jeg fraråde, at man støtter dem.

Mette Groes (S):

Forslagenes grundidé om rentefrie indekslån til finansiering af vedvarende energianlæg og de dertil knyttede anlæg er sympatisk og rigtig. Det er også rigtigt set, at anlægstilskudsprocenten samtidig bør stige dels for at styrke andelsselskaberne, der ikke har interessenskabernes mulighed for at udnytte skattefradraget og inflationstilskud, dels for at modvirke skattetænkning og deraf følgende

[Mette Groes]

uheldig planlægning. Det er også godt at afsætte midler til projektering.

Forslagene indeholder ikke økonomiske konsekvensberegninger. Dem mangler vi. Efter vor mening kan der ikke blive tale om kompenserende besparelser eller »tillægspaker« for at løse denne opgave. Vi regner med, at de radikale forestiller sig en tillægsbevilling til dækning af udgifterne, men vil godt vide, om man har tænkt sig, at alle ansøgere skal kunne komme i betragtning, om der skal indføres en kvotaordning, eller hvordan man vil løse disse problemer.

Det er gjort til en forudsætning, at de energianlæg, man vil give tilskud til, helt eller delvis skal være omfattet af betingelserne for at få statstilskud til udnyttelse af vedvarende energikilder. Det finder vi også rimeligt, men forudsætningen er, at der overhovedet er afsat tilstrækkelige midler til vedvarende energianlæg, og det er ikke tilfældet.

De radikale har heller ikke tidligere afgivet nogen klar melding om, hvor langt de har tænkt sig at gå.

Som bekendt har socialdemokratiet i sit beslutningsforslag vedrørende vedvarende energikilder i zone 4 foreslået, at der fastlægges en årlig bevillingsramme på 200 mill. kr. Det har de radikale ikke reflekteret på, men for os hænger vort beslutningsforslag og dette indekseringsforslag meget nøje sammen, og vi finder, at de problemer, der er rejst, bør løses under ét.

Vor konklusion er altså, at forslagene er vældig gode, men at de uden tilsagn om bevillinger til alternative energikilder ikke er fuldstændige, og at de bør ses i sammenhæng med indførelse af koncessionsrettigheder for vindmøller, stop for elvarme i zone 4 og oprettelse af energikommissioner som foreslået i vores beslutningsforslag.

Vi savner de økonomiske konsekvensberegninger og forslag til styring af tilsagnet, men vi er meget positive over for forslagene og vil diskutere dem positivt i udvalget.

Annelise Gotfredsen (KF):

Fru Lone Dybkjær er altid parat til at drage en lanse for vedvarende energikilder, og det er sympatisk og positivt, men lansens bør naturligvis ikke være så skarp, at den skærer den gren over, man selv sidder på. Det kan man eventuelt komme til med disse vedva-

rende kilder, såfremt de ikke opfylder de samfundsøkonomiske krav.

Angående forslaget om rentetilskud til selskaber, der ikke betaler skat, mener jeg, som ministeren har redegjort for, at hvis dette skulle overføres på andre områder – ministeren nævner varmeforsyningsområderne, men man kunne også tænke sig andre sympatiske foretagender uden for energiområdet – ville konsekvenserne heraf være uoverskuelige.

Med hensyn til indeksfinansieringen er jeg enig i, at der findes regler om indeksfinansiering, og at dette forslag for så vidt er overflødigt. Interessen er her som på andre felter ikke den helt store.

Jeg mener heller ikke, at forslaget om statsgaranti for realkreditlån er heldigt. Der må trods alt være en vis økonomisk risiko, også når det gælder vedvarende energi, og i det lange løb tror jeg ikke det vil gavne sympati og interessen for vedvarende energikilder, hvis man støtter uhensigtsmæssigt og uøkonomisk drevne installationer. Anvendelsen af vedvarende energi er, som ministeren udtaler det, noget, som må vurderes som samfundsmæssigt økonomisk, hvis man skal støtte dette. Det er rigtigt, at man nu er ved at foretage undersøgelser i forbindelse med varmeplanlægningen, og jeg må sige, at det sidste forlig om naturgasprojektet også kunne betyde, at selve områdeafgrænsningen eventuelt ville blive en anden, end den er i dag.

Jeg mener, vi må afvente den undersøgelse, som skulle være færdig i sommeren 1984, og vil i øvrigt sige, at vi meget gerne vil vurdere problemer med ændringer i tilskudsordningen i energiudvalget, men vi kan ikke støtte forslaget, som det ligger her.

Jeg vil i øvrigt sige, at de betragtninger, jeg har gjort gældende nu, også er på partiet venstres vegne, da venstres ordfører ikke kan være til stede.

Riishøj (SF):

Det er to forslag, vi fra SFs side støtter. Det er få forbehold, vi har over for dem. Vi kan støtte, at man i forbindelse med disse ordninger forhøjer tilskuddene til vedvarende energi fra 30 pct. til 35 pct. for de større fællesejede anlæg.

Vi støtter også ganske klart, at man skaber bedre vilkår for de ikke-skattetænkende virk-

[Riishøj]

somheder inden for området vedvarende energi. Der er et stort problem her. Vi kan også støtte, at der gives 5 pct.s tilskud til projektering. Man kunne måske kombinere det med oplysningsvirksomhed omkring vedvarende energi. Man kunne måske også udvide ordningen sådan, at de kommuner, som vil engagere sig i projekter af denne karakter, også kan deltage i ordningen, sådan at det stimulerer til lokale kommunale aktiviteter på området.

Vi er for øvrigt enige med fru Mette Groes om, at disse forslag bør ses i en større helhed med hensyn til vilkårene for vedvarende energi. Vi lægger også megen vægt på, at vi før sommer – det bliver i næste uge – får en afklaring af, hvad vi kan få med i en »grøn pakke«. Vi har fra SFs side fremsat en række forslag, som kan supplere de radikales forslag. Vi lægger meget stor vægt på, at vi får afklaret vilkårene for elvarme i område 4 og får kombineret det socialdemokratiske forslag med vores forslag om forbud mod elvarme.

De forslag, som det radikale venstre har fremsat, kan vi som sagt støtte, men de bør føjes ind i en større pakke med vedvarende energi, og fru Mette Groes har ret i, at vi må skabe nogle finansielle vilkår, sådan at disse forslag har en klar finansiell baggrund og kan gennemføres i sammenhæng med de andre forslag på området.

Vi støtter lovforslagene, men vi har også travlt. Vi må have kombineret de forslag, der er inden for området, og det regner vi med kan ske.

Tinning (VS):

Jeg er ked af, fru Annelise Gotfredsen allerede har forladt os. Jeg havde tænkt mig at bede om en demonstration af, hvordan man skærer i en gren ved hjælp af en lanse, men det må vi så vente med til en anden gang.

Om de foreliggende forslag skal jeg ikke sige meget. Jeg er helt enig i det, der allerede er blevet sagt dels af socialdemokratiets ordfører, dels af hr. Riishøj. Det vil sige som punkt 1, at det er et par mægtig gode forslag, som punkt 2, at de skal ses i sammenhæng med så mange andre af de mægtig gode forslag, der for tiden ligger i energipolitisk udvalg, og som punkt 3, at vi på en eller anden måde må have nogle kroner ind i denne

sammenhæng, for ellers kommer vi til at stoppe ved de gode ideer, og det ville være lidt synd.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal på grund af det sene tidspunkt ikke sige så forfærdelig meget, blot takke de ordførere, der har været positive over for forslagene, og selvfølgelig beklage, at regeringen går imod dem.

Det, som har været væsentligt for en række af de positive ordførere, er, at de ser lovforslagene i sammenhæng med den vedvarende energi i øvrigt og med bevillingerne hertil. Det gør vi også, og vi finder derfor, at det er nødvendigt, at vi tager en samlet drøftelse af hele området vedvarende energi. Vi har nu bidraget til, at man i hvert fald på nogle punkter kan prøve at diskutere, om der ikke var andre og mere hensigtsmæssige finansieringsformer. Det er rigtigt, at vi ikke har sat beløb på. Jeg tror også, det på nuværende tidspunkt – og det er selvfølgelig en del af problemet for regeringen – er vanskeligt at vurdere, hvad det kommer til at koste. Det må afhænge af, hvilken aktivitet det kommer til at sætte i gang, for i virkeligheden kommer det kun til at koste noget, hvis der bliver en stærkt øget aktivitet, der ellers ikke ville være der. Men det sker også med de vedvarende energikilder, der har skattefinansiering. Der vurderer man det bare ikke helt i samme sammenhæng.

Jeg regner med, at forslagene er velegnede til videre udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til det energipolitiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Mette Madsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet særskilte betænkninger over hvert af følgende lovforslag:

Forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Ophævelse af afgiftspålæg over for offentlige institutioner). (Lovforslag nr. L 122).

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme. (Lovforslag nr. L 126).

Forslag til lov om ændring af lov om indskud på etableringskonto. (Ændring af administrationen). (Lovforslag nr. L 127).

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds og lov om adgang til forsvarerbistand under en administrativ skatte- eller

afgiftsstraffesag. (Ændring af administrationen). (Lovforslag nr. L 128).
Eksemplarer er omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Retsudvalget (3/5 84):

Udtræder: Bente Nielsen (V)

Ny stedf.: Sander (V)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 4. maj 1984, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.45
